

УДК 621.224-225.12; 621.311.2.21

Мирослав Зін

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СТАН І СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ

Myroslav Zin

CONDITION AND STIMULATION OF DEVELOPMENT OF RENEWED POWER ENGINEERING IN UKRAINE

Відновлювальна енергетика України зробила історичний стрибок уперед. У жовтні 2010 року дала перший струм перша в Україні й одна з найбільших у Європі Кримська сонячна електростанція. Теперішня її потужність становить 2,5 МВт, але уже за 2 роки вона має збільшитись у 800 разів і стати рівною 1 ГВт – такою ж, як і потужність типового енергоблоку АЕС, що діють в Україні. Електрика, що вироблена з сонячної енергії, має гарантований збут за «зеленим» тарифом – 5,05 грн. за одну кіловат-годину. Для порівняння: населення платить за спожиту електроенергію по 24 коп., промисловість – по 82 коп., тобто у 6 - 21 разів менше!

Сонячні електростанції вигідно будувати у місцях, де багато сонячних днів і де потужна сонячна радіація. Для України це є Крим і південні області. Там також порівняно багато вітру, тож за 2 роки у зазначених регіонах мають спорудити вітряні електростанції загальною потужністю 2 ГВт. На енергію, що вироблена з вітру, також поширює свою дію «зелений» тариф – 1,23 грн. за кіловат-годину.

Випуск обладнання для сонячних, вітряних, гідравлічних та інших електростанцій налагоджено на підприємствах України. Інвесторів, що готові вигідно вкладати кошти у «зелену» енергетику, також не бракує. І «зелений» тариф сприяє - значно скорочуються терміни окупності інвестицій. Вчені, інженери, економісти, бізнесмени, органи місцевого самоврядування – ось за ким затримка.

Загальноприйняті, хоча й ніким не затверджені європейські та загальносвітові стандарти полягають у наступному: який рік третього тисячоліття, стільки ж у відсотках має бути й енергії, виробленої з відновлювальних джерел. У 2010 році – 10%. Ми маємо лише 6%, тобто відстаємо на чотири роки. Ці шість відсотків дають в основному великі ГЕС дніпровського каскаду і на річці Дністер. Але в Україні енергетичний потенціал незадіяних відновлювальних джерел у багато разів більший.

Однак це є не єдиний шлях, ідучи яким можна досягнути потрібної частки енергії з відновлювальних джерел в енергобалансі країни. Існує другий, не менш важливий напрям діяльності – підвищення ефективності енерговикористання у всіх галузях господарства, де ми теж відстаємо. За аналогічного сукупного ВВП країни він дозволить у декілька разів зменшити загальне енергоспоживання. Отже, потрібно буде менше виробляти енергії з природного газу, нафти, вугілля й урану – традиційних, але невідновних, більш ніж на половину імпортованих (причому з території лише однієї сусідньої держави), дорогих, дефіцитних і шкідливих для довкілля ресурсів.

На Західній Україні менше сонця та вітру, ніж у Криму і в південних областях. Зате ми маємо багато річок - не дуже великих, однак зі значним сумарним гідроенергетичним потенціалом. І «зелений» тариф – 84 коп. за одну кіловат-годину.